

Beseda za narodni vrt

Ko se mlado drevesce vsadi ali zemljo za njega pripravljajo, je treba isto rahljati in prilivati, da se vsa stvar ne posuši. Najvažnejše je vse takrat, ko je pri kraju, namreč takrat, ko se ima pričeti ukoreninjevati.

V mestu pri vidi je vse O. K. Tam so rekli, da so za to in stvar je odvisna od nas, če hočemo. Stvar pa ni majhna in ne brez-pomembna, marveč zelo važna in za nas veliko vredna, tudi časa ni preveč na razpolago, kar hiteti moramo!

Prva potreba je, da se organiziramo. Treba je za to odbo-rov, ki bodo zadevo vzeli v roke in prinesli pred narod tako, kakor take stvari gre.

V ta namen bi se morali izvoliti številni odseki, kateri bi po določili centralnega odbora vodili to narodno delo tako, da bi narodu kot tudi mestu delali čast. To je lahko doseči, če le hočemo prevzeti vsak nekaj naloge in priti skupaj, kadar smo poklicani.

Mesto je pripravljeno od svoje strani, da se z narodi pogodi, koliko in kakšne velikosti zemlje hoče vsaka narodnost. Za to je treba imeti odbore, da se za to zavzamejo in pogajajo.

V ta namen bo v kratkem zopet pozvanih skupaj več vplivnih oseb na posvet, pozneje pa zopet širša javnost, kateri se bo razjasnilo v natančnosti ves položaj in razložilo, v kakšno korist bi služilo to narodu.

Drugi narodi so se zavzeli za stvar. Če je to dobro za druge, ki so oddaljeni od lokala, kaj se ne bi zavzeli tudi mi, ki smo tik tega prostora in ki smo pò družtvih in organizacijah najboljše združeni in organizirani. Treba je samo naše dobre volje in stvar bo naša last in delala nam bo tudi čest.

To bi bil kraj, kjer bi se lahko zbirali, rekoč: Počakali ali srečati se bom v našem narodnem parku, pri spomeniku itd. Tu bi bil kraj, kjer bi se zbirali k praznovanju narodnih praznikov, kjer bi sprejemali naše goste, ki prihajajo k nam v letnem času. Tu bi bil kraj, kjer bi se praznovali narodni dogodki, ki so nam z narodnega stališča nepozabni. Tu bi se srečavali z drugimi narodnostmi, s katerimi bi bili sosedje, ter bi vračali in prisostvovali ena narodnost drugi pri odkritju spomenikov in drugih praznovanj, ki se redno vršijo zdaj tu, zdaj tam.

Mi smo sicer z dvoranami dobro preskrbljeni za svoje prireditve v zimskem času v narodnih domovih, vse drugače pa je in pomanjkljivo za nas to, da nimamo nekaj javnega in skupnega na prostem! In baš to je tisto, ki se nam nudi in sicer zastoj in še več kot zastoj: Ima-mo mesto, ki bo skrbelo za to in nam pomagalo, mi se bomo s tem samo malo pobahali in užili v narodnem duhu obilo veselih sestankov.

Res bomo morali biti aktivni in morali bomo ukrepati, kako najboljše stvar upeljati, da bo dostojno odgovarjala velikosti našega naroda, radi tega pa hočemo moč, dobrih, razsodnih in vodilnih moči, naših profesionalnih in delavnih moči, kakor tudi Narodnih domov in organizacij, da bi vsi skupaj ujedinjeno prijeli za delo ter pokazali, da nikjer ne zaostajamo za drugimi narodi, marveč, da jim še celo prednjačimo. Prav lahko se tako odrežemo. Kaj nismo še vedno dosegli, česar smo se polotili? Kar je treba, je to, da se odzovemo, da prevzamemo

odbo-re in delo in stvar je rešena. Vsak naj se odzove, kadar bo čital vabilo, bilo javno ali osebno. Vsi pridite, pa bo kmalu stal spomenik našega naroda!

in krasen vrt bo delal čast naši narodnosti, katere zasluži, da jo še drugi poznajo. Želim, da se oglasijo še drugi.

Anton Gdina.

DR. IVAN ZAPLOTNIK:

JANEZ ČEBULJ
MISIJONAR V AMERIKI

PREGOVOR

Ko sem leta 1926 potoval po Ameriki, sem obiskal grobove nekaterih naših misijonarjev, ki so v 19. stoletju v največjem trudu pridobivali za sveto vero divje Indijance.

Želel sem kaj več o njih zvedeti in kak mikaven življenjepi-s za nas Slovence poskrbeti. Gospodje so mi pripovedovali, da bi mi mogel najbolje po-streči g. J. Zaplotnik, doma iz Senčurja na Gorenjskem, ki se-daj po volji svojega ameriškega škofa študira cerkevno pravo na vseučilišču v Washingtonu. (Leta 1927 študije konča in doktoriral.—J. G.)

In glejte! Ko sem prišel v to prelepo glavno ameriško mesto, je bil prvi duhovnik, ki sem ga srečal, ravno ta naš rojak. V prijateljskem razgovoru mi je povedal, da ima že skoraj dovršen življenjepi-s slovečega slovenskega misijonarja Čebulja.

Ko mi je navdušen o njem pripovedoval, sem ves zavzet zaželel, naj bi za to zanimivo življenje doznal vi, dragi Slovenci in se veselili, da je eden vaših sinov toliko delal in trpel za izpreobrnitev malikovskih Indijancev.

Koj sva se o vsem dogovorila. On je rokopis še pregledal in ga poslal meni v Ljubljano. Začel sem ga čitati. O kako genljivo in pretresljivo opisuje delo, trpljenje, junaške napore in mnoge uspehe tega misijonarja, ki kar nič ne zaostaja za škofom Baragom! Nisem mogel prenehati, dokler nisem prečital do konca. Sklenil sem, da morate ta poučen življenjepi-s dobiti v roke vi, moji mili Slo-venci.

Stari župnik Režek, ki pastiru-je na župniji Houghton, visoko na severu Zedinjenih držav, ki je osebno poznal škofa Baraga in misijonarja Čebulja, je bil tako ljubezniv, da nam je na prošnjo g. Zaplotnika pre-skrbel 20 primernih slik, ki bo-do besedilo prav lepo pojasnje-vale.

Kdo naj bi izdal ta zanimivi življenjepi-s? Sel sem prosit gg. misijonarje, ki izdajajo vam v pouk in korist Misijonsko knjižnico. Koj so mi obljubili, da prevzamejo natis tega rokopi-sa. Posebno urednik g. Go-dina se je zanj zavzel in je poskrbel, da je sedaj zagledal bel dan.

Zahvaljujem se g. pisatelju Zaplotniku, zahvaljujem se gg. misijonarjem. Vam pa, dragi Slovenci, želim vsem obilo duhovnega užitka, ko boste to knjigo čitali.

†Anton Bonaventura, škof.

PRVI DEL

Čebuljeva otroška in dijaška leta

Čebuljev rojstni kraj je na Gorenjskem v velesovski župniji, 10 kilometrov severovzhodno od Kranja, v podnožju snežnega Grintovca in njegovih odra-stkov. Pod temnozeleno Šte-fanjo goro koncem ljubke dolinice z bujnimi travniki se dviga na vzvišenem kraju ponosna velesovska romarska cerkev z orjaškimi samostanskimi zidov-jem. Na griču zapadno od cerkve so v starih časih imeli vi-teži Kkamenski svoj grad. Ti so leta 1238. pod gradom usta-novili samostan in ga izročili belim nunam ali dominikankam "za večne čase." Tekom stole-

tij si je samostan pridobil mnogo imetja, nekaj po darilih, nekaj po nakupu, tako da je ve-ljal za zelo bogatega.

Za rastoče imetje in posest je bilo seveda treba tudi vedno več uslužbenecv. Tako je okrog samostana nastala vas Adergas, katero so polagoma postavile nune za svoje služabnike. Cela vrsta družin je srečno in za-dovoljno živela v zavetju mogočnega samostana. Nune so podpirale siromake z velikimi ubožnimi ustanovami ter skrbele za bolnike in jetnike celo v turški sužnjosti. Kmetom se je podvelesovsko gospodstvo tako dobro godilo, da v starih virih ne najdemo nobenega sledu o kmečkih uporih v velesovskem okrožju.

To blagostanje pa je hipoma prenehalo, ko je leta 1762. svobodomiselnim avstrijskim cesar Jo-žef II. poleg mnogo drugih za-tril tudi velesovski samostan. Glavnice za razne dobrodelne ustanove so romale v tako zva-ni verski zaklad, ki je bil v državnih rokah. Danes ni več ustanov in tudi ne denarja. Dr-žavni oskrbniki so samostansko imetje razmetali, pretežni del samostanskih zemljišč poraz-prodali raznim bogatašem, in Adergasarji so ostali res na ce-sti—an der Gass—brez zaslu-žka. Njih vas je najsiromašnejša v velesovski župniji in v on-dotni okolici sploh. Vse, kar je ostalo, je kup bajt (38) z malimi vrtni okrog samostana;

ljudje ne morejo ne dostojno živeti, ne od lakote pomreti. Samo životarijo.

Doba francoskih vojsk je razpadla o s t a na pospešila. Takrat so, kot pravijo, s stari-mi listinami živini nastiljali.

Zahvala

V dolžnost si štejem zahvaliti se sorodnicam in prijateljcem, ker so mi dne 11. marca priredile tak "Surprise Party" k mojemu 60letnemu rojstnemu dnevu. Ču-dim se pretkanosti mojih prijatelj-c, ker so me na tako zvit na-čin dobile na "Surprise Party." Najlepša hvala za tako lepa da-ri-la! Posebna zahvala gre Mrs. Gornik, Mrs. Modic in Mrs. Lau-sche, ker so vso stvar preskrbele in se toliko trudile, zbrale veliko številno mojih prijateljce skupaj in uredile celo Surprise Party. Iskrena hvala vsem skupaj! Če vam ne bom mogla povrniti dru-gače, bom pa za vas molila k Bo-gu, da vam bo On poplačal. Iskrena zahvala sledečim:

Mrs. Brinovec, Mrs. Rojc, Mrs. Dobrinic, Mrs. Lausche, Mrs. Skully (Francis), Mrs. Jerman, Mrs. Kuret, Mrs. Spelko, Mrs. Kastelec, Mrs. Lah, Mrs. Mally, Mrs. Kebe, Mrs. An-tonia Grdina, Mrs. Mary Modic, Mrs. Simoncic, Mrs. Belaj, Mrs. P. Novak, Mrs. Krajc, Mrs. Sterle, Mrs. Melle, Mrs. Sternisa, Mrs. Šiferer, Mrs. Blatnik, Mrs. J. Milavec, Mrs. F. Mihelec, Mrs. F. Knaus, Mrs. Bratelj, Mrs. Mi-lavec, Mrs. Hochevar, Mrs. Apo-

lonia Lah, Mrs. Šenk, Mrs. M. Grdina, Mrs. A. Erbenzik, Mrs. Ogrin, Mrs. Pirnat, Mrs. Princ, Mrs. Kolar, Mrs. C. Modic, Mrs. Novak, Mrs. Suhadolnik, Mrs. A. Jenc, Mrs. Gabrenja, Mrs. Petkovšek, Mrs. Brezovar, Mrs. Žulich, Mrs. Meglic, Mrs. J. Mo-har, Mrs. Lušin, Mrs. J. Grdina, Mrs. Minnie Grdina, Mrs. Slap-nik, Mrs. Križman, Mrs. C. Ver-bice, Mrs. R. Sintich, Mrs. M. Kenik, Mrs. M. Makovec, Mrs. J. Posch, Mrs. C. Perme, Mrs. A. Zupan, Mrs. L. Piks, Mrs. G. Zupan, Mrs. M. Bradach, Mrs. A. Znidarsic, Mrs. Okorn, Mrs. Schneller, Mrs. J. Jereb, Mrs. Jeglič, Mrs. Ivana Gornik, Mrs. Mary Skully.

Prav iskrena hvala tudi kuharicam Mrs. Gornik, Mrs. Makovec in Mrs. Suhadolnik, ter zahvala Karolini Modic in Jen-nie Gornik, ki ste tako pridno nosili na mizo.

Posebno lepa hvala Mrs. John Gornik, ki se je prva domislila name, ter sprožila idejo za to party. Hvala tudi Mrs. Karolini Modic, ki je dala svoje prostore v ta namen na razpo-lago, ter se mnogo trudila, da se je stvar dobro izpeljala. Vse ste na zelo taje način zapo-čele, in tudi lepo izvršile, česar ne bom nikdar pozabila. Še en-krat vsem skupaj najlepša hvala! Bog naj vam bo zato obilen plačnik! Jaz vam tega ne bom mogla nikdar v svojem življe-nju povrniti.

Ivanka Pelan.

PIRUHI...

Velika noč se bliža. Gotovo boste svoje v stari domovini najbolj razveselili, če jim za PIRUHE pošljete ameriške dolarje. Pošljete dolarje potom vaše slovenske North American Trust banke. Dobili boste tam nizke cene, točno in prijazno postrežbo. Pošljete lahko v dinarjih, lirah, markah, ali v dolarjih. V par tednih vam pošljemo po pošti potrdilo, da je bila vaša denarna pošiljatev res izplačana na pravem naslovu, točno in hitro.

Po naši banki lahko pošljejo tudi zunanji rojaki izven Clevelanda, če nam pošljete bančni ček, ali Money Order ter naslov, kam naj ta denar pošljemo. Naša banka ima izvrstne zveze s staro domovino, zato so naše pošiljatev jako točno izplačane.

THE NORTH AMERICAN
TRUST COMPANY

6131 St. Clair Ave.

PODRUŽNICA

15601 Waterloo Rd.

CLEVELAND, O.

VELIKA REPREZENTACNA
PRIREDITEV
CLEVELANDSKEGA ORLA

Telovadna Akademija

Nastopi 218 članstva in naraščaja

V NEDELJO 23. MARCA

ob 8. uri zvečer

v Slovenskem Narod. Domu
na St. Clair Ave.

Sedeži rezervirani. Cena: \$1.00, 75 in 50 centov.
Predprodaja pri Mrs. Kushlan v S. N. Domu
—BOG ŽIVI!

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Official Organ of the GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the UNITED STATES OF AMERICA...

VSE PREMALO ZANIMANJA!

Kmalu bo potekel že tretji mesec, odkar se je pričelo s splošnim razmotrivanjem glede naše prihodnje konvencije, do katere imamo od danes naprej ravno še 22 tednov...

Glede nameravane dosege izboljšanja in popolnosti pri naši Jednoti smo že omenili. V ta namen je treba skupnega sodelovanja. Več oseb, več možganov, več idej ter nasvetov.

RAZMOTRIVANJE V PRILOG PRIHODNJE KONVENCIJE

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 144, Sheboygan, Wis. Razni člani Jednote razmotrivajo glede skrajšanja časa na konvenciji...

de zastopstva takih društev na konvenciji. Naše društvo priporoča, da se delegatom takih društev ne dovoli zastopstva na konvenciji...

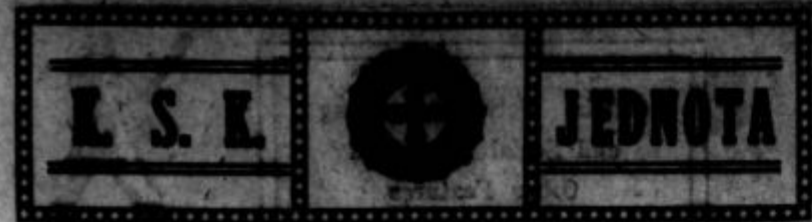
členi članek danes na tem mestu dobri in pomembni stvari na lube. Članek se glasi sledeče: Znameniti govornik in francoski škof Bouet je nekoč postavil v samostanski cerkvi božično jaščico...

utiane, dokler mi vse ne preide v kri. Živa beseda najde samo trenoten odmev, tiskana beseda odmeva leta in leta, živa beseda najde odmev samo v sto ali dvesto arhiv, kolikor oseb pač cerkev obsega...

ne bo. Glasnik Kristusovih načel je katoliški tisk, katoliška knjiga, katoliško časopisje. Brezverško časopisje, brezveraki tisk nima pravih načel.

hovnike in redovnike. Slednji so zlagani, poročete vi, vem to, a nič ne de, učinkujejo pa le. In tukaj zanimive novice iz teletrov in zabavne dogode iz gledališkega sveta.

Praktični migljaj za naše gospodinjje Ako surovo meso obrabljem s kisom, bo ostalo dalj časa sveže in bo tudi lažje prebavljivo.

Ustanovljen v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. ... GLAVNI URAĐNIK: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL. ... Solventnost aktivnega oddelka znaša 181.16% ...

GLAVNI URAĐNIKI: Glavni predsednik: ANTON GRDINA, 1063 E. 6th St., Cleveland, Ohio. I. podpredsednik: JOHN GERMA, 617 East O St., Pueblo, Colo. ...

MARTIN SHUKLE, 311 Ave. A, Eveleth, Minn. LOUIS ZELEZNIKAR, 2113 W. 3rd Pkwy, Chicago, Ill. ... IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA Finančno poročilo K. S. K. Jednote za mesec februar 1930

Table with columns: Dr. št., Plaćali na asessment 2-30, Smrtne, Poškodnine, 70 let starostne podpore, Centralne bolnišnice podpore, Onemogle podpore. Rows 1-136.

Table with columns: Dr. št., Vplačani asessment, 88, 90, 92, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Rows 1-136.

Finančno poročilo mladinskega oddelka K. S. K. J. za mesec februar 1930

Table with columns: Dr. št., Vplačani asessment, 88, 90, 92, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Rows 1-136.

Table with columns: Dr. št., 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90. Rows 1-136.

Table with columns: Preostanek 1. februara 1930, Prejeli od društev, Obresti, Skupaj. Values: \$92,983.84, 1,613.40, 449.49, \$95,046.73.

Table with columns: Posmrtnine, Za prestop med članstvom, 50% vrtnihl asessmentov, Upravni stroški. Values: \$1,128.00, 2.25, 33.25, 280.00.

Table with columns: Preostanek 28. februara 1930, Joliet, Ill., 28. februara 1930. Values: \$93,623.29, JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

IMENA ČLANOV IN ČLANIC PRISTOPLIH V MLADINSKI ODDELEK

K društvu sv. Stefana, št. 1, Chicago, Ill.—20331 Margaret Petrovič. K društvu sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo.—20332 Dorothy A. Hegler. K društvu sv. Barbare, št. 23, Bridgeport, O.—James Aubrey, 20333. ...

Louise Grosdeck. K društvu sv. Družine, št. 207, Maple Heights, O.—20457 Bernardine Kostelec, 20458 Edward Lipnos, 20459 Albert Lipnos, 20460 Frances Lipnos, 20461 Joseph Hrovat. ...

O MOJEM ZADNJEM POTOVANJU (Piše gl. predsednik KSKJ)

West Park-Cleveland, O. Dasiravno sem s poročilom o Clevelandu že končal, vendar je treba ponovno zabeležiti še o eni posebni naselbini, in sicer West Park, znano predmestje Clevelanda. ...

